

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegraful este de două ori preșemtata:
Duminică și Joi. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditura Poiei, preșafară la z. r. poște cu bani găză prin seriori franceze, adresate către expeditura. Pretul prenumeratii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a.
ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 48.

ANULU XXIII.

Sabiu in 19 Iunie (1 Iuliu) 1875.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provincie din Monarchia pre anu 8 fl. lăra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, si terii straine pre anu 12 1/2, anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia ora cu 7 er. sirul, pentru a doua ora cu 5 1/2, er. si pentru a treia repere cu 3 1/2, er. v. a.

Invitare de prenumeratiune la

„Telegraful Român“

pre o jumetate de anu (Iuliu-Decembrie) alu anului 1875. — Pretul abonamentului pre 1/2 de anu e:

Pentru Sabiu 3 fl. 50 cr. v. a.

Pentru Monarchia austro-unguresca 4 fl. v. a.

Pentru România și străinătate, 6 fl. v. a.

DD. abonanți suntu rugăti a nu întârziu cu tramitera prenumeratiunilor.

Adresele ne rugămu a se scrie curat, a se pune numai postă ultima, dară nu cîte două poste ultime, și in locu de epistole de prenumeratiune recomandămu on. publ. avisurile postale, (**Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.**) că impreună cu spese mai putine să că mai sigure pentru inaintarea banilor de prenumeratiune la

Editură „Telegrafului Român“ in Sabiu.

Vien'a 22/6 1875.

X Dle Redactoru! Relativ la corespondența publicată in diariul, ce redigeti, Nr. 44 din 5/17 Iunie, — venim a dă urmatorulu respunsu pre care subscrisu fiindu — sperămu, ca lu veti publică, după cum a-ti binevoit u publică acea corespondența anonima. —

Ce atinge corespondența *anonima* sub firmă de „unu studentu român din Vien'a“, prin care se incercă a se detrage din valoarea telegramei adresata conferintieei naționale din Sabiu din 23 Maiu a. c. — sustienendu-se ca acea telegraama aru fi fostu tramsa numai de „vr'o căti-va technici și medicinisti din Transilvania“, — subscrisii, in urmă imputernicirei ce avemu, — venim a declară, ca suntem in positiune de a documenta contrariulu si prin urmare ca acelei telegrame cu totu dreptulu i s'a datu subscriserea de „studentii români din Vien'a“. — Inse acăstă numai atunci ne simtim obligati a face, — cându vomu scă ca *anonimulu este studentu român din Vien'a*, — căci noi după cum cunoscem caracterul si onorabilitatea studentilor vienesi, — *tară dubitămu*, ca acel anonim aru fi unul din medilocul nostru, — să deca totusi s'ară astă vre-unu atare individu intre studentii din Vien'a, — atunci déca este omu de onore si consciu despre asertioniile sele, — aspetăm ca va esă cu numele intregu la lumina, si-si va aperă cu vizirulu deschis dreptulu ce si-lu tiene atacatu.

La din contra privim intrégă acea corespondența anonima de o *nevră tendențioasă si reuacătoasă*.*

Dr. I. Popu,
din Bucerde Vinăsa sub păla muntelor apuseni in Transilvania.

Med. Dr. I. Hosanu, N. Fagarasianu,
din Sioimou in stud. tech. din Draganu Tranni'a.

Y Regele Saxoniei, Alber'u este alesu re toru magnificenterissimus pre vietia a Universitatiei din Lipsia. — Acăstă s'a facutu in 18 ale cur. de către senatulu universitatiei. Ce e dreptu ca in dilele prime ale cur. regele a petrecutu acă mai multe dile, si a assistat la prelegerile mai multor profesori. — La 22 actualulu rectoru Dr. Baur si decanii celor patru facultăți au inmanuat diploma in palatulu din Pilnitz. — Rectorulu de păna acă, va purta titlulu de prorector.

Ore cum se potrivesce: Rectoru catolicu si universitate protestanta?

Y Asupr'a sgomotului despre o alianța anglo-rusa, eata ce cetim in l'Italie:

„Ori-ce s'aru dice, lig'a celor trei imperati subsista inca, ceea ce este destulu de naturalu, căci ea nu s'aru puté rupe decătu printr'unu adeveratu conflictu. Cele trei imperii suntu legate printr'o solidaritate care depinde mai putin de voint'a siefilorlor lor, decătu de necesitatea situatiunei lor, precum si de situatiunea generala. Pre cătu tempu lig'a va subsiste, nici o lovitura de tunu nu se va trage in Europa.

Rusi'a pote fără indoiela a intretiné relatiuni din cele mai esențiale cu Englter'a; se pote chiaru că asupr'a cutarei său cutarei cestiuni, sa mărga in mai buna intielegere cu cabinetulu din Londra decătu cu celu din Vien'a său din Berlinu. Dara trebuie o dispositiune singulara pentru visurile cele mai fantastice spre a supune-o liga anglo-rusa in locul unei lige germano-austriaco-rusa. Intreit'a alianța nu va fi sfaramata asi de in graba, si guvernele caru regulă politică loru esteriora in vederea acestei eventualități s'ară espune cu totulu la o aspră destuptare.

Este bine că se strigămu acăstă tare, pentru ca vedem uivindu-se de pre acum ipoteze si speranțe intemeiate asupr'a acestei perspective inselătoare. Pote ca e unu avertismentu, venit la tempu; fia că elu sa nu fia cu totulu zadarnicu.“

Y Cetim in „Le Nord“ dela 13 Iunie:

„Trebuie sa recunoscem ca de cătu-va tempu guvernul turcescu arata dispusetiuni conciliatore. Elu avu ocașia să o probeze într'unu incidentu de curendu care se afla in legătură cu etern'a revendicare a prerogativelor lor de suzeranitate. Eră vorba de astă data de o moneta serba de argintu ce circulă in Bosni'a si in Erzegovin'a. Guvernul Sultanului fiindu incunoscintiatu des're acestu faptu de guvernul de Seraievo, se misca de ocamdata de acestu faptu, pre care lu considera că o infractiune la drepturile sele. Ceea ce e curiosu, este ca invoca contr'a Serbiei exemplul Romaniei care credințu ca trebuie sa bata moneta de argintu, acum căti-va ani, intrase in negoziari, e adeverat, cu inalt'a-Porta, inse negligase de a indeplini conditiunile ce acăstă pusese pentru adesința ei, intre altele punerea cifrei Inaltimii Sele că semnu alu vasalității pre făcare din piesele numerarului. Invocarea acestui precedentu, care pote fi proba si pentru si contr'a drepturilor de suzeranitate ale Portii, arata ca oponiunea acesteia este de natura curat, formalista si ca, in urmă

unei usiōre concesiuni, ea va cedă bucurosu in fondulu afacerii actuale. Este probabilu ca guvernul serbesc se va intielege că ea cerăndu la Constantinopol autorizatiunea de a face sa circule nou'a moneta in provinciile turcesci Bosni'a si Erzegovin'a si acăsta cerere va fi de ajunsu in ochii ministrilor Sultanului spre a salvă principiul să a se inchide incidentul, cu atâtua mai multa ca ei intielegu că tocmai acum cându scapa de crisa parlamentara prin care trecu Serbia, aru fi o nedibacia a se creă dificultăți ministeriului relativamente conservatoriu care se afla in capulu afacerilor lui la Belgradu.“

Y În camerei dela Versailles a fostu discusiune mare asupr'a sistemului de invetiamant superior si dreptului de a conferi diplome său grade universitate. Două idei erau in lupta: libertatea invetiamantului superior cu dreptulu pentru societăți particulare de a conferi grade universitate. Libertatea invetiamantului superior era sustinuta mai alesu de partidul clericale, de ore-ce clericii si jesuitii au medilöce inseminate spre a funda universități si a pune mănu pre educatiunea tinerimei. Cei ce sustină monopolul statului de a avea singur universități a fostu sustinutu de republicanii liberali si luminati că d. Iules Simon; — si cu toate acestea resultatul votului a fostu cederea partisilor monopolului statului prin respingerea cu 46 voturi de majoritate a amendmentului dlui Ferry, care sustină a se mentină statu quo in sistemulu invetiamantului universitaru.

Acum remane a se specifică prin lege modulu participării facultăților libere la dreptulu de a conferi diplome.

Gorciacoff si Bismarck.

Cei doi cancelari, principele Gorciacoff si principele Bismarck, pre cări intrevederea recentă a tiarului Russiei si a imperatorului Germaniei dela Berlinu i-a facutu din nou a se intalni si a conferă, suntu negresitul figurele cele mai remarcabile a politicii europene; dara, de-si numele loru occupa unu locu mare in lume, incidentele principale ce au semnalatu carier'a loru si fazele diverse ce au traversat suntu in genere putin cunoscute la noi. Unu studiu remarcabil pre care dl Julianu Klaczko lu publică in „Revue de Deux-Mondes“ indeplinește acăstă lacuna. Lu dămu acă in resumatu:

I. Principele Gorciacoff.

Este dintr-o familia care dela 1200 numera sănti in biserică ortodoxă, dară care nu se radica definitiv decătu la midilocul secolului din urma prin casatoria principelui Ivanu cu fiică bogatului si infriociatului Suvarof, Alessandru Mihailovici Gorciacoff viitorulu cancelariu, se nascu la 1798 si fu crescutu in liceul Tiarkoe-Selo, fundat de Caterina II că casa modelu de educatiune pentru junimea aristocrateca a imperiului. Acolo se trau destulu de usioru studiile seriose, si cu toate aceste junule Alessandru gasi mijlocul de a esă inventat, latinistu bunu si posedându eu o finetia alăsa toate nuanciile limbii franceze. Elu datoriă acăstă mai cu

séma profesorelui de literatura străină, D. Bondry care sub acestu nume imprumutat ascundea pre acelu de Marat.

Amicu si condiscipulu alu poetului Puschin, pre care nu-lu parasi in disgratiile sa, se vedu numit in versurile sele fiului iubitu alu fortunei. Inse acăstă veni incetu. Intrandu de temporiu in ministeriul afacerilor straine, atasiat la suit'a dlui de Nesselrode in tempulu congresurilor dela Laibach si dela Verona, principele Gorciacoff la 50 ani era abia ministru pre lângă o mica curte a Germaniei.

Casatoria marei ducese Olg'a, cea mai frumoasa si cea mai iubita din fiicele imperatorului Nicolau, cu principele de Württemberg, singurul principale regal atunci disponibilu, duse la capetu bunu, cu toate dificultățile forte seriose, fipsă in fine fortună, asigurandu principelui inalt'a buna-vointia a imperatorului. Elu avu atunci euragiu de a asteptă, sciu a impune pacientia ambiciunei sale, si, după cerea imperatoresei mame, remasă la Stuttgart, lângă marea ducesa Olg'a. Locuirea sea acolo mai dură 8 ani. In acea legatiune, care prin intinderea relatiilor sele, perspicacitatea spiritului si sigurantă judecătiei sele devenise unul din cele mai bune centri de informație pentru guvernul rusesc, lu gasi anul 1848, cu catastrofele sele teribile, cu marile sele sguduri revolutionarie, cari adaugă la experienta celor mai experimentati, cari lumină cu o lumenă subita profundimile necunoscute a naturei omenesci, si, spre a vorbi că Milton, facu visibilu pâna si intunecul. O atare lectiune a istoriei nu trecu fără profitu, nu se pote indoii cine-va, pentru veciul elevu dela Tiarkoe-Selo. Salonele si cabinetele nu mai aveau de multu secrete pentru elu. Acum cunoscu si pre a forului si a respintielor.

Pre la finea lui 1850 revoluție, pre a cărei fase sciuse a le semnală pre toate dinainte, disparuse, si confederatiunea germană, restabilită in terminii vechiului pactu de Vien'a, si avea resedintă la Frankfurt. Principele Gorciacoff fu insarcinat de a reprezentă guvernul rusesc pre lângă dieta, conservandu-si postul seu dela Stuttgart, unde veduse pre betrânlul rege Vilhelm resistandu injonctiunilor camerei deputatilor, sprinținita de revolta, care voia, in numele parlamentului de Frankfurt, sa-i impuna vasalitatea prussiana, si declarandu ca nu se va supune casei de Hohenzollern. Cine aru fi credințu atunci ca intr'o di că cancelariu alu imperiului Russiei, principele va fi auxiliarul celu mai utilu, sustinatoriul celu mai constantu alu unei politice intreprindetorie, audacișă, chiamata a realizată in toate punctele programă revoluționarilor din Stuttgart si a reduce pre regină Olg'a la rolul de vasala a Hohenzollernului?

Evimentele ce s'au indeplinitu de atunci si ură ce Rusia a resimtă pentru Austria după resbelul Crimei, ură, a cărei incarnatiune devenise intră cătu-va principele Gorciacoff, singurul potu explică o astu-feliu de contradicție. O vomu gasi-o in acelasi gradu in carier'a principelui Bismarck, a călei numitul cancelarul de feru, nu fără indoiela din cauza ficsităției opiniiunilor sele, ci pentru modulu vitejescu si teribilu cu care sustine pre

*) Puteti fi incredintati ca anonimul este studentu român in Vien'a si pre cătu cunoscem demn de totă credință, asă incătu nici acum nu ne vedem motivati a crede contrariulu dela cele ce a scrisu R.

acele ce-i servescu de arme de resbelu.

Politica straină a Rusiei avea în tempul acelei periode revoluționare unu caracter de grandeur si de dreptate care contribuia mult la facilitarea sarcinii diplomatilor insarcinati de a reprezentă pre imperatorul Nicolae. Acelu suveran salută în scrierea sea autografa din 11 Novembrie 1850, adresata dietei, întrunirea acelei adunări că unu gagiș de mantinere a pacei, caracterisandu astu-feliu cu o trasatura profunda si judicioasă misiunea sea binefacetoria.

Cu multi ani mai târziu, la 1859 o circulara celebra a principelui Gorciacof parea a comentă aceste cuninti, cându desemnă confederatiunea germană numindu-o „o combinatiune puru si esclusivă defensiva“, permitindu de a localiză unu resbelu devenit neevitabilu, „in locu de a-lu generalisă si de a-dă luptei unu caracteru si nisice proportiuni ce scapa ori-cărei prevederi omenești, si cari în tōte casurile aru acumulă ruinele si aru face sa se verse torrenti de sâng.“

Pôte acum principale cancelari regreta la rendulu seu acea masinaria salutara, singuru adeveratu si practic congresu de pace ce a esistat vreodata.

Prusia avea la 1850 de reprezentant la Frankfurt pre unu vechiu deputat, locotenentu din landveru, căruia i placea a purtă uniformă, a căni humoru, inteligintia activa, verva fulgeratorie, glume si caracteru fura forte simpatice ministrului Rusiei. Escentenția sea locotenentulu, cum se dicea atunci in oras, se numea Otto de Bismarck si deveni amicul seu. La Frankfurt locuiā si poetulu rusu Vasile Jukofski, care, dupa ce termina educatiunea ereditarului presumptiv Alesandru, imperatorul actualu si a fratelui seu marele duce Constantin, se asiediasse pre tierii Mainului. Acolo venea si Nicolae Gogol, Dickens alu Rusiei, care impartasiā ideile mistice a amicului seu Vasile, si speră ca malele tiară, profitându de puterea ce i deduse Ddieu, va rezolvă problemă in care nu isbutisera Cruciatele, va alungă pre infidelulu din Bizantiu si va salvă pamentulu-sântu.

Cându diplomatulu scepticu si literatu, discipululu tradițiunilor fi-

losofice alu secolului alu 18-a si a lui Marat-Boudry, ascultă dimbindu pôte acele aspiratiuni stranie, elu nu se indoia, ca in curendu tiarulu Nicolae, ascultându de curentele religiose ce agitau in modu surdu poporele sele, avé sa radice cestiunea Orientului si sa intorca contr'a sea armele Angliei si a Franciei, in presentia Germaniei tacitamente favorabila dura imobila, si a neutralitatii ostile si fortate a Austriei.

In tōte negotiatiiile ce a avut atunci a sustiné Prusia cu diet'a D. de Bismarck i dedu unu sprigiu energicu; dura, cu tōte simpatiele evidente pentru Rusia, nu potu capetă unu cursu activu. In midiloculu verei din 1854 principale Gorciacof era chiamat la Vien'a, la acelu postu odiniora atâtua de invidiatu, si acum atâtua de greu si durerosu.

Ingratitudinea casei de Habsburg, ingratitudinea Austriei — acésta era strigarea Rusiei — că si cum Austria, afara numai de a fi voită a se sinucide, putea parasi politica orientala ce i impuneau tradițiunile sele. Acestu strigatu fu si mai amaru si mai teribilu cându dupa mórtea imperatorului Nicolae conferintiele din Vien'a nu isbutira, cu tōta fertilitatea de recurse, activitatea si abilitatea ce a desvoltat ambasadorulu rusescu. Ultimul ce, dupa luarea Sebastopolului, Austria adresă la St.-Petersburg, amintiându ca va intră in lupta, déca nu se voru primi basele conditiunilor de pace ce s'au semnatu dupa aceea la Parisu, facu Rusiei unu serviciu insemnat, permitindu i a cedă cu demnitate; dura pentru poporul intregu Austria, a cărei neutralitate armata i ruinase finantiele, si care prin ne hotaririle sele nemultiamise pre Anglia si pre Francia, deveni vinovata, obiectu de ura națiunala.

Principale Gorciacof suferise crudul Vien'a, sufletul i se adapase cu fiere; rusii simtiau indignatiunea loru impartasita, si imperatorul Alesandru ratifica alegerea tierei intru cătu-va in diu'a cându chiemă pre principale Gorciacof sa inlocuiasca pre contele Nesselrode, pre care etatea sea inaintata lu obliga de a demisiună din inaltele sele functiuni.

Misiunile principelui Gorciacof in strainatate erau acum terminate. Sub

vigilenta sea directiune Rusia avea sa si vina in simtiri, sa dea tempu temputui, pâna in diu'a in care va poté apucă or'a favorabila, a-si resbună si a-si relua grandoreea sea morala, cându chiaru calea urmata aru aduce pericol de noue pre cari va scî la tempu a le invinge.

In acésta perioda Escentenția Sea locotenentului din Frankfurt, amicul diplomatului rusu pre lângă dieta, avea a-si luă locul in lume, si tratatu de mai toti de ridiculu, de demnul de luat in risu, dupa expresiunea unui omu de statu, de nebunu, pâna in diu'a cându fu teribilu, dominatul de singur'a passiune a tierei sele, pre a cărei grandore o identifică cu a sea, jucandu-se cu medilócele, lasă pretutindene marcă actiuniei sele infricosante, umplu si imflă Prusia de orgoliul seu patriotic pâna a o fortă devina imperiul Germaniei.

Vomu vedé in Nr. viitoru cari au fostu debuturile acestui omu estraordinari si lu vomu urmă pâna in diu'a cându numitu ambasadoru la St.-Petersburg avé sa se gasesc din nou cu principale Gorciacof pre tierurile Nevei.

(Va urmă)

Ordinea esamenelor publice

la scôolele centrale române gr. or. din Brasovu, cu finea anului scol. 1874/5. Esamenele publice se tenu in 24, 25, 26, 27 si 28 Iuniu st. v. cum urmăza.

a) la Gimnasiu si la scôla comerciala si reala.

Marti in 24 Iuniu st. v. va esamină:

Dela 10—10½ óre a. m. in cl. IV de fetitie din limb'a româna prof. I. Pope'a.

Dela 10½—11 óre a. m. in cl. IV de fetitie din Aritmetica prof. A. Nastasi.

Dela 11—11½ óre in cl. V de fetitie din Geografie si Istoria prof. I. C. Tacitu.

Dela 11½—12 óre in cl. V de fetitie din Fisica prof. Ip. Ilasievici.

Lucrurile facute de elevele acestor două clase voru fi espuse in sală cea mare a Gimnasiului.

Miercuri in 25 Iuniu st. v. va esamină:

Dela 9—10½ óre a. m. in despart. I—III. din limb'a francesa prof. Dr. I. Bozocea.

Dela 10½—12 óre in despart.

nata a expresiunei, prin carea ideea devine expresa mai pregnantu. Din asta causa nu este superflua, ba chiaru la locul seu, si fără cau au transpuso unii din cei vecchi (Clemente Alecsandru Origenu, Heracl. s. a.) la versulu urmatoriu (Vs. 4) formându constructiunea: „ce s'a facutu intru densulu, eră viétila, căci aci viétila nu insémna viétila creatória, ci dupa Vs. 4, aceea a cuventului.“ Atâtua versiunea acésta (Alesandrinenă numita) cătu si altă de mai putina imsemnatate (valentinénă) suntu netemeinice.

Vs. 4, exprima mai de aproape insusirea personale a „cuventului“, mai întâi in genere, apoi cu referintia deosebita la omenire.

Intru densulu viétila era: insusirea lui principale era viétila, că proprietate in sensu absolutu, si că basea si isvorulu vietiei (comp. 5. 26. I Ioanu 5, 11. seq); si aci se dice era că si in vs. 1. 2. — forte naturalu — spre a exprimă etern'a continuitate de viétila. „Viétila“ — Orig. o splica: „viétila spirituale si eterna“, Chrysost. si Euthym: „puterea sustinerei si a prevederii (proniei)“; iéra altii mai noi: „viétila in sensu lungu“ putere de viétila facatoria fără deosebire de partea etica si fisica.

Constructiunea acésta, desvoltata din vers. premergatoriu (3), servesce spre a probă (documentă) pre cea urmatória, carea exprima activitatea cea luminatória a „cuventului“ si (carea s'a aretat in Christosu) si viétila era lumin'a omenilor: si acésta viétila,

IV—VI. din l. francesa prof. Dr. I. Lapedatu.

Dela 4—5 óre d. m. in tōte despart. din music'a vocala prof. G. Dim'a.

Dela 5—6½ óre se face proba de gimnastică sub conducerea prof. Dr. N. Popu.

Joi in 26 Iuniu st. v. va esamină:

Dela 8½—9 óre a. m. in cl. VII gimn. din religiune par. I. Fericeanu.

Dela 9—10 óre in cl. VI gimn. din l. elina prof. St. Iosif.

Dela 10—10½ óre in cl. V gimn. din l. magiara par. I. Fericeanu.

Dela 10½—11 in cl. V gimn. din 1. latina prof. I. C. Tacitu.

Dela 11—12 óre in cl. IV gimn. din Istori'a univ. si a patriei prof. R. Corvinu.

Dela 3—4 d. m. in cl. III gimn. din Matematica prof. L. Nastasi.

Dela 4—5 óre in cl. II gimn. din Istori'a naturala prof. Ip. Ilasievici.

Dela 5—6 óre in cl. I. gimn. din 1. latina-româna prof. Dr. I. Lapedatu.

Vineri in 27 Iuniu st. v. va esamină:

Dela 8—9 óre a. m. in cl. I com. din Istori'a universala si comerciala prof. Dr. N. Popu.

Dela 9—9½ óre in cl. II com. din religiune par. B. Baiulescu.

Dela 9½—10 óre in cl. II com. din Geografie prof. I. Scurtu.

Dela 10—11½ óre in cl. III com. din comptabilitate, corespondentia, aritmetica comere., dreptulu camb. si legea comerciala prof. N. Orgidanu.

Dela 11½—12 óre in cl. III com. din l. magiara prof. Art. Fenesianu.

Dela 3—4 óre d. m. in cl. I reala din Matematica prof. I. Macsimu.

Dela 4—5 óre in cl. II reala din 1. germana prof. R. Corvinu.

Dela 5—5½ óre in cl. III reala din l. magiara prof. Art. Fenesianu.

Dela 5½—6 óre in cl. III reala din Fisica prof. Dr. I. Bozocea.

b) La scôla primaria (normala) de copii si copile.

Miercuri in 25 Iuniu st. v. va face esamenu:

Dela 8—10 óre a. m. cu cl. IV de copii invet. I. Dobreanu.

Dela 10—11 óre cu cl. II ord. de copii invet. D. Ciofleu.

Dela 11—12 óre cu cl. II parl. de copii invet. I. Aronu.

Dela 2—4 óre d. m. cu cl. III de copii invet. G. Bellissimu.

carea locuiā in „Cuventulu“ si se reversă asupr'a tuturoru fapturilor, eră lumin'a omenilor — eră, precum in genere isvorulu „vietiei“ asiā si in specie alu „luminei spirituale“: prin activitatea creatória (continua, nu referitoria numai la unu actu de creatiune, compar. 3, 17.) a „cuventului“ s'a desvoltat in némulu omenescu conscientia si cunoscerea, cunoscerea adeverului celui mai inaltu. Precum lumin'a fisica este unu martoru si totu odata conditiunea vietiei intregi: asiā lumin'a spirituale este o frumuseta mai inalta a vietiei, o virtute per excellentiam, — eră — atâtua in partea a dou'a, cătu si in partea prima a acestui viersu, exprima o continuitate infinita atâtua pentru trecutu, cătu si pentru venitoriu. Lumin'a e de alesasi intielesu cu adeveru (Vs. 14): adeverul divinu, nu numai teoreticu, ci si practicu: charitate si curatiene spirituale in intielesulu deplinu — antitesa la intunecu (Vs. 5), carele nu este numai retacire, ci si pecatu si urmarile lui. De aci lumin'a are aci intielesu nu numai intelectuale, ci totu odata si eticu, cari la Ioanu nu se vedu nici odata despartite. — Viétila este cuprinsulu, lumin'a proprietatea cuventului. Ambele suntu luate in sensulu măntuirei. De aci: mijlocitoriu crearei omului, este mijlocitoriu măntuirei lui.

Vs. 5. Si lumin'a intru intunecu luminéza: se face unu pasu mai departe cu descrierea activitatatiei „cuventului“, conceptulu „intunecu“ cu

FOISIGRA.

Studii esegetice.

Partea I.

CAPU I—IV.

Venirea lui Iisusu in lume. Contactulu cu lumea.

Sectiunea I.

CAPU I.

I. Dumnedieu Cuventulu eternu iā chipu omenescu in persoña lui Iisusu Christosu fiului lui Ddieu. — II. Marturisirea lui Ioanu botezatoriulu despre densulu. — III. Alipirea invetiaceilor de densulu.

I. Vs. 1—18. Introducerea intregei evangeliie.

(Urmarere.)

Scopul lui inse este că sa-i descrie activitatea, si inca mai de aproape activitatea lui că creatoriu (facatoriu alu lumiei). De ore-ce acésta este conditionata prin aceea, ca elu a fostu dintru inceputu la Ddieu, si de ore-ce constructiunea a treia, carea exprima ddieira „cuventului“, forméza ore-care intrerumpere: asiā evangelistulu se siemte necessitatua a repeti pre scurtu cuprinsulu Vs. 1 (anume cuprinsulu celor doue constructiuni prime, cari suntu mai aproape de scopulu lui, inse prin pronumele aretatoriu si pre alu celei de a treia) dicendum: *Acesta* (repetiesc eu) era intru inceputu la Ddieu. Acésta constructiune este atâtua resumatulu celor premergatorie, cătu si bas'a celor următorie, prin aceea ca stându „intru inceputu“ energeticu, cu pondu fatia cu „la Ddieu“, se re-

Dela 4—5 óre cu cl. I ord. de copii invet. I. Peligradu.

Dela 5—6 óre cu cl. I parl. de copii invet. S. Crang'a.

Esamenele in cl. II—IV se incheia cu cantari sub conducerea psaltilui G. Ucenescu.

Joi in 26 Iunie st. v va face esamenu:

Dela 8—9 óre a. m. cu cl. I de fetitie invet. D. Domnisoru.

Dela 9—10 óre cu cl. II de fetitie invet. G. Urdea.

Dela 10—11 $\frac{1}{2}$ óre cu cl. III de fetitie invet. I. Popoviciu.

Sambata in 28 Iunie st. v.

Dela 8—12 si dela 3—6 va fi esamenulu oralu de maturitate.

Duminica in 29 Iunie st. v.

Dupa seversirea st. liturgiei si dupa rugaciunea de multiamita in biserică a st. Nicolau se incheia anulu scol. cu cetirea clasificatiilor si impartirea premielor in sal'a cea mare a gimnasiului.

NB. Duminica in 22 Iunie st. v. dela 3—5 óre d. m. voru face esamenu invetiacei de meseriasi, cari au frequentat scol'a de Duminica.

La aceste esamene are onore subscrise directiunea a invită pre toti binevoitorii si amicilor scolelor.

Brasovu, 6 Iunie st. v. 1875.

Directiunea scolară.

Dr. I. Mesiot'a.

Program'a

candidatului de deputatu nationalu din Aradu Georgiu Dogariu.

Concetatiensi! Este pentru prim'a óra, cându români alegatori din ceteatea libera regesca Aradu, apartenatorii la marele partitul politicu românu, s'a constituuit in clubu românu, separatu de cei-lalți alegatori de alte natiunalităti si principii, — si a acceptat ide'a, că si din sinulu loru sa puna unu candidatu de deputatu pentru camer'a legiuitoria din Ungaria.

Si cuventul trupu s'a facutu! M'ati onoratu pre mine cu acésta candidatura.

Sciu, ca nu persón'a mea cea neinsemnata a decisu.

Si tocmai ast'a e ce me imbucura.

Me imbucura, ca vedu pre concetatiensi mei români de aici descep-

tati intru a dá semne de viétia despre existint'a loru cá atari, — cá sa nu mai pótă dice lumea despre ei, ca „suntu fără capu si fără inima; poti trage din ei pre unulu incóce, pre altulu in colo, precum 'ti place."

Ma eu credu, ca acésta destepare trebuie sa imbucure si pre confratii nostri de aici de alte natiunalităti.

— Au nu-i este scarba omului, cându vecinulu seu, — fia acel'a de ori-ce natiunalitate si religia, — nu tiene la demnitatea sea omenesca, este fără capu si fără inima, lumea lu ia in gura, căci este stricatu, si toti se ferescu de elu?

— Óre cá sa fia cine-va cinstitu de conlocutorii sei, nu trebuie, că mai intâiau pre sine sa se cinstescă si omenesca?

— Si cându confratii nostri de alte natiunalităti, voru avé trebuintia de ajutoriulu nostru, alu româniloru, óre nu se voru bucurá mai multu, iéra pentru noi nu va fi óre o cinstre mai mare, cându noi li vomu poté dá ajutoriulu cerutu nu cu 1, 2, 3, singurateci respanditi si caimaciti, ci cu sutele si une-ori cu miile?

Ba dă, si acésta numai asiá o veti ajunge, déca veti continuá calea, pre care ati purcesu, tienendu strinsu unulu cu altulu.

Nâtur'a inca ne invétia, ca animalele, paserile ceriului, cari suntu de unulu acel'asi soiu, tôte traiescu prin o legatura tainica in un'a societate deosebita!

Salutu dara nou'a era de grupare a elementului resfiratu! . . .

Concetatiensi!
M'ati anumitu de candidatu cá pre românu.

Cá românu verde, esitu din poporu, nu ve sciu dice vorbe mari si vorbe frumóse, dara ve voiu dá sentiminte curate venite chiaru dela anima.

Cu trupu cu sufletu românu fiindu tienu la programulu natiunalu opositiunalu alu partidei si alu opiniunei publice române.

In acelu programu mai inainte de tóte se enuncia *intregitatea patriei*. Acésta a o tien este o detorintia patriotică. Noi români dela capulu locului, dela naturelulu nostru chiaru, suntemu patrioti adeverati.

Pâna ací suntu atinse relatiunile esentiale ale „cuventului“ fatia cu Ddieu (Vs. 1, 2) lume (Vs. 3) si omenime (Vs. 4, 5), si tienut'a cea oposițiunale fatia cu densulu a lumei si oménimei (Vs. 3—5) — in marele si totulu luate cá resultat.

Acum se incepe o serie nouă — 6—13. —

Cuventulu — acésta este ide'a — dupa fint'a sea: lumin'a ómeniloru (Vs. 4.) marturisitu, propoveduitu de Botezatoriu (Vs. 6—8) a pasit u numai in lume (Vs. 9 seq.), ci in sinulu poporului lui Ddieu (Vs. 11); iéra resultatulu in marele si totulu, in generalu: necunoscere (Vs. 10) si neprimirea, respingerea lui (Vs. 11); in specialu inse nu fără a aflá credintia, si prin acésta a dá binecuventare (Vs. 12, 13.)

Vs. 6—8. Ioanu Botezatoriu marturiscese de lumina, cá marturu alu ei.

Vs. 6. A fostu: s'a intemplatu sa fia, s'a nascetu (*έγένετο*) unu omu, — in contrastu cu erá din Vs. 1 — transmisu dela Ddieu (amesuratu profetiei lui Malachia 3, 1. 4, 5.), adeca: Ddieu a transmisu unu omu, cu numele Ioanu. (Nascerea si crescerea lui Ioanu, vedi Luc'a c. 1). Ioanu: nume simbolicu, dela evreesculu. — Iehohanan = Ddieu e induratori). Prin tramiterea lui Ioanu a arestatu Ddieu ca urmáza indurarea sea, carea este Christosu.

Vs. 7. Acestea (Ioanu) a venit intru marturia spre a fi marturu: a pasit u lume, cu insarcinarea ddieésca: cá sa marturisescă de lumina, carea erá

— Unde se aréta patriotismulu, séu iubirea sea, mai tare?

Óre la vre-unu poporu óre-care, care dupa interesele sele particulari bucurosu se duce din tiér'a acésta intr'altele mai fericite, luându lumea in capu?

— Ori dora la poporulu, care si la bine si la reu siede in tiér'a sea?

Se intielege de sine, ca la acest'a din urma.

Despre români nostri se scie, ca mai bucurosu necajesce bietulu românu cu malaiulu seu celu uscatu, decătu sa-si lase vétr'a sea strabuna, mergendu aiurea, pre unde iaru fi dora mai bine.

Asiá si canta elu:

,Fia pânea cătu de rea,

Totu mai bine'n tiér'a mea!..

Apoi nime nu-mi va areta mie, vre-unu exemplu din istori'a tierei, ca români, — cari in tiér'a acésta au venit sub imperatulu loru Traianu cu vre-o 700 de ani mai inainte decătu fratii magiari, — si-aru fi vendutu tiér'a fia la turcu, fia la némtiu, fia la muscalu!

Asiá este, căci români 'si iubescu vétr'a strabuna, 'si iubescu tiér'a, — suntu adeverati patrioti.

De unde resolutu respingu acelle vatemâri si insinuatiuni, că cum români aru fi in contra' patriei si ca aru voj sa o imparta in bucăti!

Pre lângă acésta programulu natiunalu este intemeiatu pre 3 principii mari si ddieesci:

1) *libertate natiunale* a tuturor popôrelor, precum si de alt'a parte *libertate individuală* a tuturor compatriotori, — in constitutiunalismu si in constitutiunea tierei;

2) *egalitate*, séu asemenea sa fia poporele, asemene singurateci fii ai patriei, inaintea legei, in drepturi si in detorintie.

3) *fratietate*; căci numai acea tiéra pote fi fericita, unde poporele ei suntu fericite si traiescu impreuna in armoria si fratietate. Acésta fratietate inse numai asiá se va poté ajunge, déca dorintile nostre cele cu dreptu dupa principiele libertatei si egalitateli voru fi ascultate si durerile nostre lecuite pre deplinu.

Iéra pâna atunci programulu nostru natiunalu este si *opositiunale*; căci nu poti sarutá mân'a, care te lovesce unde mai tare te dore.

Iisusu. A marturisi, a fi marturu, este: a constatá cu juramentu adeverulu, despre carele marturulu insusi s'a convinsu prin propri'a-i intuitiune. Terminulu „*intru marturia*“, marcatu mai chiaru prin „cá sa marturisescă“, aréta mai de aprópe tramiterea divina a lui Ioanu, carele dupa vs. 31 nu l'a cunoscutu in persóna pre Iis. si totusu dupa mandatulu divinu a priori, a depusu marturia pentru densulu, fiindu convinsu din descoperirea ddieésca ca elu este (Vs. 33). Scopulu acestei marturisiri a lui Ioanu erá: *cá toti sa créda prin elu* prin toti se exprima universalismul creditiei: elu a fostu transmisu cătra toti, cătra tota lumea, că toti, căti lu voru audí depunendu marturisirea sa *créda*: nu in elu, ci *prin elu*, *prin marturi'a lui*, in lumina (12, 36), in Iis. Christosu.*)

Vs. 8. Negatiunea, ca Ioanu adeca, n'a fostu insusi lumin'a, servesce spre determinarea mai de aprópe a terminului (din Vs. 7) *prin elu*: *nu erá elu lumin'a*, ci altulu, (Vs. 9.) elu a fostu transmisu numai: *cá sa marturisescă despre lumina*, că prin elu, in puterea marturisirei sele toti sa *créda* in acel'a, carele erá lumin'a.

(Va urmá.)

*) Ací cá si in alte locuri: 1, 42. s. a. consuna Ioanu cu Pavelu, in privint'a universalismului creștinătăii, că unu contrapondu alu separatismului jidovescu, carele nesuia si in creștinismu a se lati pre temple apostoliloru (vedi fapt. apost. 6, 1. 15, 1. 5. s. a. Galat. c. 5, 2—6 si cu deosebire 6, 12—14.)

Va sa dica: nu potu fi de partid'a unui asiá guvern, iee-si acel'a numele chiaru si de „liberale“, care in fapta nu se aréta atâtu de liberale, că sa medilocesca o apropiere fratiésca intre diferitele popore, cari sustieni acésta tiéra.

Pofitmu: la anulu 1868, pentru o multiamire óre-care a poporelor nemagiare s'a facutu o lege disa „legea natiunalitătilor.“ — dara de unu tempu incóce nu se mai tiene; pentru scólele si institutele nóstre de crescere si invetiamentu nu ni se da mai nici unu ajutoriu, pre cându poporulu numai in limb'a sea se pote cultivá. Acestu adeveru se recunoscere si in §-lu 17 art. de lege 44 din anulu 1868, unde apriatu se dice: „De a kózoktatás sikere, a kózmüvelődés és közeljel szempontjából az államnak is legföbb célja léven, kóteles ez az állami tanintézetekben a lehetőségig gondoskodni arról, hogy a hou bármely nemzetiségű, nagyob tömegekben együtt élő polgárai, az általok lakott vidék közéleben anyanyelvükön képezhessék magukat egészen addig, hol a magasabb akadémiai képzés kezdőlik.“ Va sa dica legea pofitse dela tiéra, că si in gimnasii sa se propuna invetiaturile in limb'a poporului. Durere inse, ca nu se face.

Déca dara cu dreptu cuventu se astépta dela noi tienerea legii, cu asemenea dreptu cuventu putemu asteptá si noi, că ocarmitorii tierei inca sa tienă legea si sa o pună in indeplinire, spre indestulirea poporeloru.

Ni s'a scosu limb'a natiunale din usulu (folosint'a) legale; ce a fostu pre la diferitele judetie si autoritati, pâna cându in dis'a lege ni se recunoscere natiunalitatea. Unde este natiunalitate fără limba? . . .

In programulu natiunale mai de parte este o dorintia, ca „*dualismulu*“ — form'a guvernarei de pâna acum'a — pre calea legei sa se stramute amesuratu autonomiei tierei intru tóte ramurile, — conformu postulateloru natiunalitătilor differite, ca tóte sa fia indestulite, iéra nu un'a séu alt'a, pentru dragulu altui'a, apesata, in sfersitu din privint'a financiale, că tiér'a sa nu se inneece in datorii.

Mai pre urma amintescu, ca programulu natiunale este, asiediatu pre *democratia*. De unde aru fi, că prin lege sa se estinda votulu pâna la votulu universale, că toti ómenii sa se impartișiesca de acestu dreptu frumosu, precum toti ómenii 'si facu detori'a loru cătra tiéra, detori'a cea mai grea, ce este a săngelui si a vietiei, mergendu de catane pentru aperarea tierei.

Pré lângă acésta numai prin o adeverata democratia vomu puté serbá serbatórea cea mare a libertatei, egalitatei si a fratietatei, intru fericirea tierei si a poporeloru sele.

Concetatiensi!

Vamu spusu pâna acum sentiminte mele de românu si de patriotu. Ei dara eu sum si unu cetatiénu din Aradu esindu din midiloculu domnioru vóstre.

Cá unu atare inca amu dorintie si datorintie:

Amu anume, ca:

1) Autonomia oraselor pre calea legei sa se estinda. Astadi precum e, unu satu are mai multa autonomia de cătu unu oras, macar ca orasenii platescu mai mare portia comunale. E sa vedeti: la sate in procese pâna la o suma de 30 fl., potu sa aduca judecata, la orasie ince nu, ci trebuie sa mergem cu pâr'a la judecata regescu unde procesele stau cu vravulu din tóte pările cercului seu; din care causa numai târdiu si cu cheltueli mai mari putemu capetá lego si dreptate.

2) Dorescu imputinarea diregatorilor si a catanelor, că sa mai economisâmu.

3) Dorescu scariiarea si arunculu

portieror amesuratu puterei plati torilor.

4) De cum-va diregatorii dela orasius prin o noua lege inca aru si sa fia denumiti de statanire, — a-si starui, ca pre catu se poate accea sa fia denumiti din fiii orasiului nostru si sa se iee din tota nationalitate de aici, ca asi cetatienii sa se pota intielege cu diregatorii sei in limb'a loru, si si diregatorii sa scia bine limb'a, modulu de vietinire si datinele concetatiilor lor. Asi se si cade; caci diregatorii suntu pentru poporu, iera nu poporul pentru diregatori!

5) Omenii din ce in ce totu se mai inmultiescu, pamentul inse totu atat'a remane. Ca unu economu, ce sum, sciu, ca o bucată de pamentu, care mai inainte vreme tiené o familia, adi are sa tienă cate 3—4 familii, intre cari elu este impartit. Asta inse numai asi se va poté, deca pamanturile de aci incolo se voru cultivá mai rationale, mai cu minte, mai cu socotela, ce cu atat'a mai tare se recere la noi aici, cu catu suntemu in orasius, unde locnitorii se inmultiescu mai multu ca la sate, si unde nu ni-a remasu nici pasiune. Ca inse pruncii nostri sa pota inveti lucrarea pamantului mai cu socotela, a-si pofti, ca tiéra sa ne faca aici o scola de economia, adeca de plugaritu.

Afara de aceste preste totu promitu a avé la anima tota interesele orasiului nostru, ca sa-lu putem vedé in flóre; caci sum concetatiénulu d-vostre, si ce ve dore pre d-niele vostre, si pre mine me dore.

Cu aceste me recomandu buna vointie d-vostre, rogându-me, ca Dumnedieu săntul sa fia preste noi si preste sănt'a nostra causa.

Sa trait!

Resinari in 16/28 Iuniu 1875.

Aducerea aminte si cinstirea piósa, pre care, dupa institutiunile bisericiei nostra, o arata cei vii cătra cei trecuti din vieti a acésta, procura o consolatiune interna pentru cei ce o facu; caci prin atari acte de pieitate — abstragendu dela partea dogmateca a bisericiei — omulu se transpune in o comuniune spirituala cu cei scumpi ai sei, pre cari i-a cunoscute si iubuit in vieti a acésta.

Mam'a oftéza dupa unu fiu alu seu, unu frate dupa frate, o familia dupa unu membru alu seu; si poporele inca se potu privi ca o familia mare, a cărei membrii disparandu din lumea acésta, lasa unu locu golu simtitu mai multu séu mai putienu de cei remasi inapoi, dupa cum unu atare membru a devenit prin faptele sele maretie mai marcabilu. Cinstirea săntilor in biseric'a nostra, are pre lângă partea religioasa si o parte psichica educativa. Barbatii mari devinu pentru poporu unu modelu si idealu, de care tientescu a se apropiá.

Comun'a nostra Resinari, a fostu ferice a oferí locu de căti-va coti pentru a cuprinde osemintele unui din cei mai mari archierei români, a fericitului Archiepiscopu si Metropolitu A nd reiu.

Prin acésta comun'a Resinari devinu monumentala pentru natiunea româna si in specie pentru biseric'a româna ortodoxa din Transilvania si Ungaria; aici vinu multi din apropiere si departare spre a depune o lacrima la mormentul marelui A nd reiu.

Cine mai multu poate sa porde in sufletulu seu icón'a si aducerea aminte de fericitulu in Domnulu, decatul acel'a, căruia provindint'a ddieesa i-a destinat, ca sa-i fia urmatoriu in scaunul archierescu? Ca unu demnu succesor in acela'si scaunu archierescu au datu si astadi in comun'a nostra Resinari probele unui sufletu nobilu, ce decoréza pre unu adeveratu Archiereu.

Escenti'a Sea, Présantitulu nostru Parinte Archiepiscopu si Metropolitu Mironu, nu lasa ca diu'a repausarei antecesorelor seu in scaunul archierescu sa tréca ca o di obincuita, ci dupa ce dedu signalulu la toti crestinii nostri din archidiecesa de a serbá cu totii cu pióse rugaciuni pentru sufletulu repausatului Archiepiscopu A nd reiu, insusiveni inca de Sambata in comun'a nostra spre a celebrá a dou'a di parastasulu cu indatinatatele rugaciuni ale bisericei nostra.

Catul de frumosu este, cändu pastoriulu adeveratu scie alege pasiunea cea buna si "oile" dupa cuvintele scripturei cunoscu glasulu pastoriului loru" — s'a potutu vedea si cu acésta ocasiune din bucur'a poporului nostru din Resinari, carele cu doru si entuziasmua accepta de a puté salutá in mijlocul seu pre inaltulu Archiereu.

Escenti'a Sea ajungendu in Resinari pre la 7 ore sér'a, fu intempinatu inca afara de opidu de cătra unu banderiu de calareti, apoi in opidu intre sunetulu clopotelor de multi mea poporului ca preotii in frunte. Luându cuartiru preste nöpte la parochulu localu si asesoru consistorialu Parintele Sav'a Popoviciu Barcianu, a dou'a di celebrá sănt'a liturgia si dupa liturgia parastasulu pentru sufletulu repausatului metropolitu A nd reiu, asistandu la servitiulu ddieescu partea cea mai mare a asesorilor consistoriali din Sabiu dimpreuna cu Parint. Vicariu archiepiscopescu, Archimandritulu Nicolau P o p e 'a si preotmea locala. Biserica maréti din Resinari plina de poporu, servitiulu ddieescu promptu acompaniatu de corulu scolarilor din locu si de corulu clericilor din Sabiu, tempulu celu frumosu au contribuitu tota armonica spre mărire serbatorei.

In specie fu mare bucur'a poporului, caci Escenti'a Sea au binevoit u a sănti la inceputulu liturghiei antimise — lucru ce omulu are rara ocasiune a vedé; — si in decurgerea liturghiei a sănti unu preotu si unu diaconu.

Dupa finirea servitiului ddieescu si seversirea parastasului intorcendu-se Escenti'a Sea la cuartiru i se presentara toti preoti slujitori, asemenea si representanti a comunale esprimendu acesta in numele comunci bucur'a si multiamita sea, caci Escenti'a Sea o a onoratu cu venirea sea; dupa acesta Escel. S. cerceta pre mai multi barbati fruntasi din locu, pre catu iertă tempulu inaintatu. La 2 ore urmă prändiulu onoratorilor la P. ass. cons. si parochu in Resinari Sav'a Popoviciu Barcianu si dlu Bucuru Cioranu. Dupa prändiul la 6 ore se returnă Esc. Sea la Sabiu insocitu de cei-lalți șperti din Sabiu, lasandu in urm'a Sea forte placeute impressiuni la poporulu din Resinari.

Venirea Escel. Sele la noi se poate dice mai multu surprindetória, de-si asteptata si binevenita, pentru ca noi amu aflatu despre dens'a numai putiene ore inainte de sosire. Amu fi asteptata dela P. Protopopu alu nostru, ca sa ne fia inscintiatu despre venirea Escel. Sele in mijlocul nostru spre a ne puté arata dragostea nostra intr'unu modu si mai coresponditoru, ca cătra Archieppulu nostru, carele pentru prim'a data ne-a cercetat; inse necum sa ne fia incunoscintiatu, dara nici n'a facutu parte din suit'a Escentiei Sele. Pote ca causele extraordinarie lu voru fi retinutu dela participare. Totu de asemenea ne-amu mirat multu, cum de o parte óre care a intelligentie nostra sabiane, care altcum adese-ori cu diferite ocasiuni si de mai putieni insemnatare ne-a onoratu cu present'a densei, de asta data nu avuramu norocirea a o vedé si cu ocasiunea acésta aducendum tributulu ei de pietate cătra acelu

barbatu, carele in tota vieti a lui ne-a umplut de bunatati.

Incheiu cu acea dorintia ca Ddieu sa tienă sanatosu pre Escel. Sea spre a puté cercetá comunele nostre bisericesci, pentru ca nu se poate negá ca atari visitatiuni au urmările cele mai binefacatorie pentru insufletirea poporului in lucrurile salutarie bisericesci si scolarie.

Unu parochianu.

Varietati.

** Esamenele anuale la gimnasiul reg. ung. de statu de aici se incep la prim'a lui Iuliu st. n. si adeca in 1 si 2 Iuliu suntu esamenele verbale de maturitate, in a 5 si dilele urmatorie esamenele private si publice in clase. Incheierea in 15 Iuliu Inceputul anului scolasticu urmatoriu in 15 Septembre a. c.

** Inspectiune de tribunale. Dlu consiliariu dela tribunalulu supremu Em. Szentgyörgyi a inspectiunatu Vineri tribunalulu de aici.

** Cursu suplementariu de gimnastica pentru invetiatori deschide statul si in anulu acesta ca si de alte ori cu modifica-re ca concentrarea invetiatorilor spre scopul indicat va fi numai locurile urmatorie: Budapest'a Cincibiserici (Pécs), Sambata (Szombathely), Agri'a, Oradea mare si Cisnădie (Cisnădie). Invetiatorii cari voiescu a participa la cursu suplementariu de gimnastica au a se insinua la respectivii inspectorii regesici de scole d. e. invetiatorii din fundul regiu la inspect. reg. din Sabiu. Fia-care invetiatori care cerceteaza cursulu va primi dela statu: in Budapest'a unu pausialu de 80 fl. preste totu v. a.; in celelalte locuri cate 60 xr. pre di.

** (Multiamita publica.) Subseris'a directiune scolaria in numele elevilor dela scol'a capitale gr. or. din Zernesci — se simte deobligata a esprime sincer'a-i multiamita tuturor aceloru domni si domne, cari ne onorara cu present'a la esamenu de véra, ce s'a tienutu in 15 Iuniu a. c. sub presidiulu binemeritatului parochu Ioanu Comsi'a — cu elevii si elevele dela scol'a susu amintifa, — si in specie multu stim. domnu Nicolau Garou pretoare cerecului Branu, carele fiindu multiamit u cu resultatul esameneelor, binevoi a doná o suma frumosa de bani spre a se cumpera cărti de scola, pentru premiarea elevilor, cari s'a distinsu prin respunsuri. De asemenea stimatei domne Alesandrina M. Moldovenescu cum si dlu Teodoru Velsanu negotiatori in Zernesci cari inca binevoira a doná totu spre acelu scopu mai multe libele de scrisu.

Pentru aceste fapte nobile se aduce stimatilor donatori cea mai cordiale recunoștința publica.

Zernesci in 16 Iuniu 1875.

Directiunea scolastica.

V. Bude.

** O descripsiune geografica. Alesandru Dumas fiindu, intr'unul din romanele sele, vorbindu despre Clusiu, i descrise situatiunea sea topografica prin urmatorele cuvinte:

"Clusiu este unu orasius situat intre Pest'a si Marea negra".

** Dupa Gazet'a oficiala din Italia, recoltele au fostu atinse in mai multe locuri de grindina. Mai alesu in unele provincie si comune din nordulu Italiei, pe trai si furtunele au cauzat mari perderi locale.

** Unu nou felu de duelu. In Russi'a nordica doi teneri avuti sa cercetara pentru frumosii ochi ai unei actritie. Resultatulu certei loru fu duelulu, dara unu duelu cu totulu curiosu. Se inova sa puna dñe bile intr'o urna: una negra si alta alba, si celu ce va scoate bil'a negra se renunzia la avereala sea pre care o va darui seraciloru, si sa plece seracu de totu intr'o tiéra straina spre a-si crea prin munca o positiune óre-care.

Ceea ce fu disu se si intempla. Cel ce scose bil'a negra si darui tota avea pentru scopuri filantropice si pleca lipsit u de cea mai mica moneta in alta tiéra ca prin munca sa castige ce-va bani cu cari sa pota trece in Americ'a, unde sa-si desvolte inteligint'a si activitatea sea.

Ad Nr. 990—219 scol.

Concursu.

Pentru döue stipendie anuali, de cete 400 de fl. unulu pentru acei junci români de religiunea gr. or. din dieces'a Aradului, cari voru sa se pregatesca de profesori la institutul teologic-pedagogic din Aradu. Si anume:

I. Pentru stipendiul pedagogic, recurentii au se produca 1) estrasulu de bozezu, 2) testimoniu de maturitate, si 3) se scie limb'a nemtiesca si unguresca.

II. Pentru stipendiul teologic, recurentii au se produca 1) estrasulu de bozezu, 2) testimoniu de maturitate, 3) testimoniu cum ca au absolvatu teologi'a.

Recurentii sa adreseze recursele lor la Consistoriulu subscristu pana in 15 Augustu st. v. a. c., iera in 21 Augustu st. v. dimineti'a la 9 ore sa se prezinte in persoana a acestu Consistoriu.

Datu din Consistoriulu românu gr. or. alu Aradului, sedint'a senatului de scola, 7 Iuniu st. v. 1875.

Ioanu Metianu,
episcopulu Aradului.
(1—3)

Se da in arenda.

Mosia Cacalechii vecchi e Reda Barbului numita si „Suditu" din judeciulu Buzelui, o ora de departe dela gar'a Buzelui, constatatoria cam din 3300 pogone de aratum, 500 pogone sterpituri de padure si fenatie, care au a se preface in locu de aratu, si 200 pogone padure comasata.

Arendarea pe 9 ani a acestei mosii, adeca dela 23 Aprile 1876 pana la 23 Aprile 1885 se face prin licitatie, care se va tiené in 20 Iulie 1875 st. v. deodata si la Brasovu in cas'a comitetului parochialu dela sf. Nicolae si la Buzeu in casele dlu Irimie Petricu. Conditionile de arendare se afla in Brasovu la dlu epitropu I. A. Navrea, in Buzeu la dlu Irimie Petricu, in Bucuresci in hotelulu „Transilvania" proprietate a dlu Ioane Boambeni, in Ploesci la dlu Ioanu Popa brasovene, in Brăila la dlu Dimitrie Fulga. Brasovu 8/20 Iuniu 1875.

Comitetulu parochialu alu bisericii rom. ort. res. dela sf. Nicolae din suburb. Scheii.

Depunerile de capitale spre fructificare.

Se primesce la Institutul subsemnatu.

a) pre lângă anuntarea radicării in sensulu statutelor cu 6% interese

b) sub conditiune de a se anuntă institutului radicarea depunerii la trei luni inainte cu 6½% interese

c) sub conditiune de a se anuntă institutului radicarea depunerii la siese luni inainte, cu 7% interese.

Cu privire la conditiunile b) si c) deponentulu are a se declară in diu'a depunere, caci altcum inlocarea se va privi ca urmata sub conditiunea a).

Interesele incep cu diu'a, care urmă dupa diu'a depunere, si inceta cu diu'a premergatorie dilei, in care se radica depunerea cu acel adausu ince, ca numai dela acele capitale se dau interese cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

Depunerile tramise prin posta pre lângă comunicarea adresei deponentului se resolvu totu-déun'a in diu'a primirei. Asemene se potu efectua prin posta anuntări si radicări de capitale.

Sabiu, 17 Iuniu 1875.

„Albin'a"

Institutu de creditu si de economii in Sabiu.
(2—4)